

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

09 iunie 2015

mun. Chișinău

Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Nicolae Gordilă

Judecători – Ion Guzun, Elena Covalenco, Liliana Catan și Iurie Diaconu,

a judecat în ședință, fără participarea părților, recursul ordinar declarat de avocatul Dudulica Liubomir în numele inculpatului Breahnă Serghei, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 28 martie 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 ianuarie 2015, în cauza penală în privința lui

Breahnă Serghei Afanasi, născut la 14 ianuarie 1958, domiciliat în mun. Chișinău, str. M. Sadoveanu 6/3, ap. 17.

termenul de examinare a cauzei fiind:

- *în prima instanță din 01.03.2012 până la 28.03.2014;*
- *în instanța de apel din 30.04.2014 până la 20.01.2015;*
- *în instanța de recurs din 01.04.2015 până la 09.06.2015.*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală a fost legal executată.

Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție asupra recursurilor în cauză în baza actelor din dosar,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 28 martie 2014 Breahnă Serghei a fost condamnat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, cu aplicarea art. 79 Cod penal la 6 ani închisoare cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere un termen de 2 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a reținut că, inculpatul Breahnă Serghei, în vara anului 2007, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, cu însușirea lor ulterioară, aflându-se pe str. Calea Orheiului 125 din mun. Chișinău, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul perfectării actelor după decesul tatălui său Breahno Afanasii Constantin a primit de la nepotul său Morari Vladislav cartea de imobil pe apartamentul nr. 14 din str. Chimiștilor 9, or. Durlești, mun. Chișinău și testamentul, întocmit de către Breahno Afanasii, conform căruia ultimul a testat nepotului său Morari Vladislav toată averea sa, și anume apartamentul nr. 14 din str. Chimiștilor 9, or. Durlești, mun. Chișinău.

Ulterior, Breahnă Serghei știind cu certitudine, că apartamentul nominalizat a fost testat nepotului său Morari Vladislav, a tănuit de la notar acest fapt și la 14.03.2008 de către notarul Zara Corina a fost autentificat certificatul de moștenitor legal pe numele lui Breahnă Serghei Afanasi, și anume a ap. 14 din str. Chimiștilor 9, or. Durlești, mun. Chișinău, care în aceeași zi l-a înregistrat la Organul Cadastral.

În continuare Breahnă Serghei, acționând cu același scop, la 09.04.2008 în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 1425 din 09.04.2008 a vândut fictiv, apartamentul nominalizat cunoștinței sale Romanenea Elena, cetățeană a Federației Ruse, cu scopul de a-1 deposeda pe Morari Vladislav de apartamentul testat de proprietar în posesia căruia a intrat de fapt.

La 09 aprilie 2008, Romanenea Elena a eliberat lui Breahnă Serghei procură generală cu dreptul de a efectua tot tipul de tranzacții, inclusiv și de vânzare a apartamentului nr. 14 amplasat pe str. Chimiștilor 9, or. Durlești, mun. Chișinău.

La data de 10.04.2008 contractul de vânzare-cumpărare nr. 1425 din 09 aprilie 2008 a apartamentului sus-numit, încheiat între Breahnă Serghei și Romanenea Elena a fost înregistrat la OCT Chișinău.

În rezultatul acțiunilor ilegale ale lui Breahnă Serghei lui Morari Vladislav i-a fost cauzat un prejudiciu material în proporții deosebit de mari în sumă de 141 665 lei.

3. Nefiind de acord cu sentința primei instanțe au atacat cu apeluri:

➤ procurorul, care a solicitat casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care a-1 recunoaște culpabil pe Breahnă Serghei în săvârșirea infracțiunii, prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal și a-i stabili pedeapsă sub formă de 10 ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere pe un termen de 5 ani.

În argumentarea apelului procurorul a invocat următoarele:

- instanța a aplicat o pedeapsă prea blândă în coraport cu fapta comisă.

- nu au fost constatate de către instanță circumstanțe prevăzute de art. 79 Cod penal;

- instanța la stabilirea pedepsei, nu a luat în considerație criteriile generale de individualizare a pedepsei, prevăzute de art. 75 Cod penal și anume gravitatea infracțiunii săvârșite, comportamentul celui vinovat, faptul că acesta nu și-a recunoscut vina de cele comise.

Apelantul a considerat că pedeapsa aplicată inculpatului nu-și va atinge scopul de corectare și reeducare a persoanei și nu va fi restabilită echitatea socială, tulburată prin acțiunile lui.

➤ avocatul Dudulica Liubomir în numele inculpatului Breahnă Serghei, a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri, prin care a-1 achita pe Breahnă Serghei, motivînd că nu s-a constatat existența faptei infracțiunilor prevăzută de alin. (5) al art. 190 Cod penal, și acțiunile acestuia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii incriminate.

În argumentarea apelului declarat apărătorul a invocat următoarele:

- probele examinate în instanța de judecată nu demonstrează vinovăția inculpatului Breahnă Serghei în cele incriminate;

- toate faptele și evenimentele descrise în rechizitoriu sunt relații civile și nu cad sub incidența legii penale;

- lipsește temeiul real - fapta prejudiciabilă săvârșită și, respectiv, temeiul juridic (componența infracțiunii, stipulată de legea penală) de atragere a inculpatului Breahnă Serghei la răspundere penală pentru infracțiunile incriminate (art. 51 alin. 1 Cod penal);

Învinuirea în temeiul art. 190 alin. (5) Cod penal este ilegală, deoarece din start la pornirea urmăririi penale eronat s-a stabilit că testamentul din 2004 întocmit de

către Breahnă Afanasii , s-a acordat dreptul de proprietate asupra apartamentului nr. 14 din str. Chiviștilor 9, or. Durlești, mun. Chișinău, lui Morari Vladislav (f.d. 1. vol. I - ordonanța de pornire a urmăririi penale din 16.11.2009). Potrivit art. 1449 Cod civil, testamentul este un act juridic solemn, unilateral, revocabil și personal prin care testatorul dispune cu titlu gratuit, pentru momentul încetării sale din viață, de toate bunurile sale sau de o parte din ele. Potrivit art. 1516 Cod civil, succesiunea este acceptată de succesor indiferent de faptul dacă este testamentar sau succesor legal;

Conform prevederilor art. 321 alin. 2 Cod civil în cazul bunurilor imobile, dreptul de proprietate se dobândește la data înscrierii în registrul bunurilor imobile, cu excepțiile prevăzute de lege. Proprietar al apartamentului nr. 14 din str. Chimiștilor 9, or. Durlești, mun. Chișinău, pînă la obținerea dreptului de proprietate de către Breahnă Serghei, a fost Breahno Afanasii, care, în timpul vieții nu a pretins că a fost înșelat. Astfel, existența testamentului nu este un temei de dobîndire a dreptului de proprietate (art. 320 Cod civil), temei în cazul dat fiind succesiunea.

În materialele cauzei penale lipsesc careva probe care ar demonstra faptul realizării de către Morari Vladislav a dreptului său de succesiune: nu este o declarație de acceptare a succesiunii și nici o hotărâre judecătorească care să constate acceptarea succesiunii prin intrarea în posesia averii succesoriale.

Potrivit rechizitoriului este învinuit Breahnă Serghei de primirea prin înșelăciune și abuz de încredere de la Morari Vladislav a cărții de imobil a apartamentului nr. 14 din str. Chimiștilor 9, or. Durlești, mun. Chișinău și a testamentului întocmit de Breahno Afanasii, care nici nu sunt acte de proprietate, și nici bunuri care valorează 141 665 lei. Breahnă Serghei, a acționat în strictă conformitate cu legea: a depus cerere de acceptare a succesiunii în termenul și condițiile stabilite de art. 1516, 1517 Cod civil la biroul notarului Zara Corina care, după expirarea termenului de 6 luni oferit de lege pentru depunerea cererilor de acceptare a succesiunii de către toți moștenitorii, a verificat situația la zi și a perfectat certificatul de moștenitor legal corespunzător. Or, procedura prevăzută de lege de perfectare a moștenirii este una prezumat ilegală și notarul Zara Corina este complicele lui Breahnă Serghei.

Înaintarea în instanța de judecată de către Morari Vladislav a cererii de chemare în judecată privind anularea certificatului de moștenitor legal, constatarea faptului acceptării succesiunii și a dreptului de proprietate, este o dovadă clară că aceste raporturi poartă un caracter civil și urmează a fi soluționată de către instanța de drept civil. În cazul în care Morari Vladislav depunea cererea de acceptare a succesiunii în termen de 6 luni, notarul, la determinarea moștenitorului lua în considerație persoana care vine prima la moștenire și perfecta respectivul certificat de moștenitor.

➤ avocata Mîrza Daniela în numele inculpatului Breahnă Serghei, a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri, prin care a-1 achita pe Breahnă Serghei deoarece nu s-a constatat existența faptei infracțiunilor prevăzută de alin. 5 al art. 190 Cod penal, și acțiunile acestuia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor incriminate.

În argumentarea apelului declarat apărătorul a invocat următoarele:

- instanța de fond eronat la baza sentinței de condamnare a adus depozițiile părții vătămate Morari Vladislav, martorilor Dovgaliuc Veaceslav, Iațco Alexandru, Negai Andrei, Morari Tatiana, Loba Ana, Romanenea Elena, Zara Corina date în instanța de judecată, precum și materialele cauzei și anume: ordonanța privind

pornirea urmăririi penale din 17.11.2009, plângerea lui Morari Vladislav din 30.10.2009, proces-verbal de ridicare din 23.02.2010, proces verbal de percheziție din 25.02.2010, procura eliberată de către Romanenea Elena pe numele lui Breahnă Serghei, contractul de vânzare-cumpărare nr. 1425 din 09.04.2008 încheiat între Breahnă Serghei și Romanenea Elena, proces-verbal de examinare a obiectului, din 26.02.2010, procesele-verbale de confruntare dintre partea vătămată Morari Vladislav, martorilor Dovganiuc Veaceslav, Iațco Alexandru și bănuitul Breahnă Serghei din 17.03.2010.

Certificatul de moștenitor legal a fost primit la data de 14 martie 2008 adică peste 11 luni de la decesul tatălui. Atât la depunerea cererii cât și la eliberarea certificatului de moștenitor legal notarul Corina Zara a verificat baza de date elaborată de Ministerul Justiției privitor la ținerea evidenței dosarelor succesoriale și a testamentelor și nu era înregistrat nici un testament. Registrul este unica sursă oficială de date privind înregistrarea deschiderii dosarelor succesoriale, a testamentelor autentificate notarial și revocarea acestora.

Instanța de fond a examinat unilateral probele acumulate, fiind luate în calcul doar probele propuse de către acuzare, iar cele ale apărării fiind total ignorate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 ianuarie 2015, au fost respinse ca fiind nefondate apelul avocatului Dudulica Liubomir în interesele inculpatului Breahnă Serghei Afanasi și apelul avocatei Mîrza Daniela în interesele inculpatului Breahnă Serghei Afanasi.

A fost admis apelul procurorului, casată sentința în partea stabilirii pedepsei inculpatului și pronunță în această parte o nouă hotărâre, prin care Breahnă Serghei Afanasi a fost condamnat în baza art. 190 alin.(5) Cod penal la 9 ani închisoare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de ocupa funcții de răspundere pe un termen de 5 ani. În rest sentința s-a menținut.

Termenul de ispășire a pedepsei s-a calculat lui Breahnă Serghei Afanasi de la data reținerii acestuia.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, instanța de fond la numirea pedepsei inculpatului nu a ținut cont de cerințele legislației în vigoare și a aplicat față de inculpatul Breahnă Serghei o pedeapsă prea blîndă, în raport cu circumstanțele obiective indicate în decizie, a pronunțat o sentință neîntemeiată în ce privește numirea pedepsei inculpatului, care este pasibilă de a fi anulată cu pronunțarea unei noi hotărâri referitor la aplicarea pedepsei ținând cont de apelul procurorului.

Instanța de apel a considerat neîntemeiate argumentele instanței de fond precum că în cauza dată a atestat prezența circumstanțelor excepționale: starea familiară a inculpatului, vârsta acestuia, caracteristica, care anterior n-a comis infracțiuni, prezența la întreținere a unui copil minor de 12 ani, drept urmare ajungând la concluzia aplicării pedepsei sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă, ținând cont de prevederile art. 79 alin. (1)-(3) Cod de procedură penală.

Or, conform art. 79 alin. (1) Cod penal, ținând cont de circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și de contribuirea activă a participantului unei infracțiuni săvârșite în grup la

descoperirea acesteia, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă, sau una mai blândă, de altă categorie, ori poate să nu aplice pedeapsa complementară obligatorie. Minoratul persoanei care a săvârșit infracțiunea se consideră circumstanță excepțională.

Conform art. 79 alin. (3) Cod penal, în cazul condamnării persoanelor adulte pentru comiterea infracțiunilor deosebit de grave, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă prevăzută de legea penală, dar constituind cel puțin două treimi din minimul pedepsei prevăzute de prezentul cod pentru infracțiunea săvârșită.

Conform pct. 11 al Hotărârii plenului Curții Supreme de justiție cu privire la individualizarea pedepsei penale nr. 11 din 11.11.2013: în conformitate cu art. 79 Cod penal, stabilirea pedepsei sub limita minimă sau a unei pedepse mai blânde, care nu este prevăzută în sancțiunea articolului corespunzător din Codul penal, în baza căruia este încadrată infracțiunea, se admite luând numai în considerare personalitatea vinovatului în cazul existenței circumstanțelor excepționale, legate de scopul, motivele, rolul vinovatului și comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii, în timpul și după săvârșirea infracțiunii.

În spiritul acestei norme penale, se înțelege că trebuie să existe ori în împrejurările în care s-a derulat fapta infracțională, ori în datele privind personalitatea infractorului, circumstanțe, împrejurări, particularități, situații sau stări de lucruri, care constituie excepție de la starea obișnuită a lor ori a personalității inculpatului. Împrejurările obișnuite sânt cele care predomină și caracterizează majoritatea cetățenilor și nu pot fi considerate excepționale.

Ca excepționale, instanța urmează să stabilească astfel de împrejurări care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și date privind personalitatea făptuitorului (grad de invaliditate - I, II (persoana cu dezabilități severe și accentuate), merite deosebite față de societate, alte circumstanțe de importanță majoră).

În cazul stabilirii unor asemenea împrejurări, instanța de judecată este obligată să indice în sentință care anume circumstanțe ale cauzei sunt considerate excepționale și în corelație cu care date despre persoana vinovatului ele servesc drept temei pentru aplicarea art.79 CP. Instanțele de judecată trebuie să studieze multilateral, în deplină măsură și obiectiv, toate circumstanțele și datele care caracterizează atât negativ, cit și pozitiv persoana inculpatului și care au o importanță esențială pentru stabilirea categoriei și mărimii pedepsei.

Cuantumul pedepsei aplicate, conform art. 79 Cod penal, nu poate fi sub limita minimă stabilită în Partea generală a Codului penal pentru categoria de pedeapsă corespunzătoare.

În cazul în care sancțiunea normei penale prevede atât pedeapsa principală, cât și cea complementară ca obligatorii, aplicarea art. 79 alin. (1) Cod penal privitor la ambele pedepse se apreciază ca o individualizare greșită a pedepsei contrar prevederilor legale.

Din considerentele menționate, instanța de apel a stabilit că inculpatul Breahnă Serghei nu întrunește condițiile necesare stabilite de prevederile art. 79 Cod penal, de a i se aplica pedeapsa sub limita prevăzută de lege, deoarece inculpatul Breahnă Serghei vina în comiterea infracțiunii nu a recunoscut și nu regretă asupra faptelor comise.

Instanța de apel a respins argumentele avocaților Dudulica Liubomir și Mîrza Daniela precum că probele examinate în instanța de judecată nu demonstrează vinovăția inculpatului Breahnă Serghei în cele incriminate, deoarece vinovăția inculpatului a fost demonstrată integral prin declarațiile părții vătămate Morari Vladislav și a martorilor audiați.

Mai mult decât atât, nu sunt temeiuri de a nu reține declarațiile părții vătămate Morari Vladislav și a martorilor, care sunt consecutive, neschimbate pe tot parcursul urmăririi penale, în procesul confruntării cu inculpatul și în ședința de judecată, fiind, date sub jurământ, care și-au găsit confirmare prin materialele cauzei.

Astfel, latura obiectivă a escrocheriei se realizează prin dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, iar latura subiectivă a escrocheriei se caracterizează prin intenție directă și prin scop de profit. Escrocheria se consideră consumată dacă averea a fost dobândită de la victimă și infractorul are o posibilitate reală de a o folosi sau dispune de ea la dorința sa.

Instanța de apel a reținut că Morari Vladislav, având testament din numele bunelului său Breahno Afanasi, conform căruia ultimul ia testat toată averea, și anume apartamentul nr. 14 din str. Chimiștilor 9, or. Durlești, mun. Chișinău, după decesul bunelului, care a survenit la 12.04.2007, a intrat de fapt în posesia averii succesoriale prin domicilierea în apartamentul litigios, a efectuat reparație, achitând datoriile pentru serviciile locativ-comunale și impozitele, fapt despre care cunoștea cu certitudine inculpatul Breahnă Serghei, care a și declarat în ședința de judecată că cunoștea că nepotul locuia în apartamentul tatălui său, cu acordul ultimului, și a încheiat cu Romanenea Elena contract de vânzare-cumpărare cu scopul de a-l evacua din apartament pe nepot și rudele acestuia care locuiau în el.

Mai mult decât atât, ținând cont de probele cercetate s-a stabilit cu certitudine, că inculpatul aflându-se pe str. Calea Orheiului 125 din mun. Chișinău, sub pretextul perfectării actelor după decesul tatălui său Breahno Afanasi a primit de la partea vătămată Morari Vladislav cartea de imobil pe apartamentul nr. 14 din str. Chimiștilor 9, or. Durlești, mun. Chișinău și testamentul, întocmit de către Breahno Afanasi, conform căruia ultimul a testat nepotului său Morari Vladislav toată averea sa, și anume apartamentul nr. 14 din str. Chimiștilor 9, or. Durlești, mun. Chișinău.

Aceste fapte au fost confirmate prin declarațiile martorilor și părții vătămate, iar declarațiile inculpatului precum că el într-adevăr a primit de la Morari V. doar cartea de imobil, despre testament nu cunoștea și nu l-a luat, just instanța de fond le-a apreciat critic.

Astfel, s-a stabilit cu certitudine, că inculpatul cunoștea despre faptul că nepotul său Morari Vladislav, a intrat în posesia apartamentului în baza testamentului lăsat de tatăl său Breahno Afanasi, însă a ascuns acest fapt de la notar, deși era obligat să comunice dacă mai sunt și alți moștenitori.

Intenția inculpatului de a sustrage prin înșelăciune apartamentul nominalizat de la partea vătămată Morari Vladislav, care a intrat în posesia acestuia, având testament din numele proprietarului Breahno Afanasi s-a confirmat și prin faptul că, la 09.04.2008 în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 1425 din 09.04.2008, înregistrat la OCT Chișinău la 10.04.2008, inculpatul a înstrăinat fictiv, apartamentul nominalizat cunoștinței sale Romanenea Elena, cetățeană a Federației Ruse, care în aceiași zi i-a eliberat lui Breahnă Serghei procură generală cu dreptul de a efectua tot

tipul de tranzacții, inclusiv și de vânzare a apartamentului nr. 14 amplasat pe str. Chimiștilor 9, or. Durlăști, mun. Chișinău.

Acel fapt, că tranzacția de vânzare-cumpărare nominalizată a avut un caracter fictiv, fără a produce efecte juridice, cu scopul de a scăpa de locatarii apartamentului, a fost confirmată în cadrul ședinței de judecată de martorul Romanenea Elena și de însăși inculpatul Breahnă Serghei, ceia ce confirmă, că inculpatul cunoștea despre existența testamentului pe numele lui Morari Vladislav și a intenționat să-l lipsească de bunul succesoral în posesia căruia a intrat, cunoscând, că în caz de existență a moștenitorilor testamentari, moștenitorii legali nu pot fi chemați la succesiune, după cum prevede art. 1499 Cod civil.

Astfel, a fost stabilit cu certitudine, că în rezultatul acțiunilor ilegale ale inculpatului Breahnă Serghei lui Morari Vladislav i-a fost cauzat un prejudiciu material în proporții deosebit de mari în sumă de 141 665 lei - costul apartamentului, conform certificatului eliberat de OCT Chișinău ÎS "Cadastru,, la data de 31.03.2008 (f.d. 199 Vol. I)

5. Decizia instanței de fond și de apel este contestată cu recurs ordinar de către avocatul L. Dudulica în numele inculpatului S. Breahnă, care făcînd trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora cu pronunțarea unei hotărîri de achitare în privința lui S. Breahnă. Recurentul invocă repetat aceleași motive ca în apel descris la pct. 3 al prezentei decizii, nefiind de acord cu aprecierea probelor prezentate în sensul acuzării. Totodată, în argumentarea soluției solicitate recurentul invocă încălcările art. 414, 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală; instanța nu a dat apreciere tuturor probelor din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor; cauza a fost judecată unilateral; nu au fost întrunite elementele infracțiunii; au avut loc relații civile;

5.1. În conformitate cu prevederile art. 431 alin.(1) pct.11) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa de respingere a recursului ordinar declarat de avocatul L. Dudulica numele inculpatului S. Breahnă, argumentînd, că recurentul nu a indicat în ce constă problema de drept de importanță generală abordată în cauză și care este eroarea de drept comisă de instanță, solicitînd doar reaprecierea probelor.

6. Judecînd recursul ordinar declarat în raport cu motivele invocate, Colegiul lărgit consideră că acesta urmează a fi respins, din următoarele considerente.

Conform art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces și numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără însă a i se agrava situația.

Drept temei pentru declararea recursului ordinar, recurentul a invocat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, din care rezultă că hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul cînd instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Colegiul constată că nici unul din temeiurile, la care se referă autorul recursului, nu sunt aplicabile din punctul de vedere al prezenței erorii de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Instanța de apel, examinând apelurile apărătorilor în numele inculpatului Breahnă Serghei, a supus unei cercetări suplimentare și minuțioase toate probele administrate la dosar, a verificat și cercetat actele cauzei, care, fiind coroborate cu înscrisurile anexate la dosar și cu celelalte probe, au permis instanței de apel de a conchide că vina inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (5) Cod penal, este dovedită.

Astfel, deși inculpatul Breahnă Serghei vina în comiterea infracțiunii imputate nu a recunoscut-o, culpabilitatea acestuia este demonstrată pe deplin prin următorul sistem de probe pertinente, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele, cum ar fi: declarațiile părții vătămate Morari Vladislav; declarațiile martorilor Dovganiuc Veaceslav, Iațco Alexandru, Negai Andrei, Morari Tatiana, Loba Ana, Romanenea Elena, Zara Corina, precum și:

- procesul-verbal de ridicare din 23.02.2010, prin care din arhiva notarului privat Isiumbeli Elena a fost ridicat originalul testamentului cu nr. 7341 din 03.12.2004 și a cererii cet. Breahno Afanasi Constantin, prin care ultimul testează toată averea sa nepotului său Morari Vladislav (f.d. 85, vol. I);

- procesul-verbal de percheziție din 25.02.2010, efectuată la domiciliul lui Breahnă Serghei, prin care s-a stabilit: că în apartamentul cet. Breahnă Serghei au fost depistate și ridicate mai multe documente, printre care și originalul contractului de vânzare-cumpărare cu nr. 1425 din 09.04.2008, autentificat de notarul privat Zara Corina, prin care Breahnă Serghei a lui Romanenea Elena, ap. 14 din str. Chimiștilor 9, or. Durlești, mun. Chișinău, precum și cartea de imobil, în original, a apartamentului menționat (f.d. 97-98, vol. I);

- procura eliberată de către Romanenea Elena pe numele lui Breahnă Serghei (f.d. 136 vol. II);

- contractul de vânzare-cumpărare nr. 1425 din 09.04.2008, încheiat între Breahnă Serghei și Romanenea Elena, înregistrat la OCT la data de 10.04.2008 (f.d. 137-140, vol. I);

- procesul-verbal de examinare a obiectului din 26.02.2010, și anume a documentelor care au fost ridicate în cadrul percheziției la domiciliul lui Breahnă Serghei (f.d. 152, vol. I);

- ordonanță de recunoaștere și anexare a corpului delict la cauza penală din 26.02.2010, prin care au fost atașate la cauza penală documentele ridicate la 25.03.2010 în cadrul efectuării percheziției la domiciliul lui Breahnă Serghei (f.d. 153, vol. I);

- procesul-verbal de confruntare dintre martorul Iadco Alexandru și bănuitul Breahnă Serghei din 17.03.2010, prin care martorul Iadco Alexandru și-a confirmat declarațiile sale în calitate de martor, iar bănuitul Breahnă Serghei a susținut că a primit de la Morari Vladislav doar cartea de imobil pe ap. 14, str. Chimiștilor 9, or. Durlești, mun. Chișinău (f.d. 168, vol. I);

- procesul-verbal de confruntare dintre martorul Dovganiuc Veaceslav și bănuitul Breahnă Serghei din 17.03.2010, prin care martorul Dovganiuc Alexandru și-a confirmat declarațiile sale în calitate de martor, iar bănuitul Breahnă Serghei a

susținut că a primit de la Morari Vladislav doar cartea de imobil pe ap. 14, str. Chimiștilor 9, or. Durlăști, mun. Chișinău (f.d. 169, vol. I);

- informația Centrului de Informații Juridice nr. 63 din 29.03.2010, conform căreia s-a stabilit, în rezultatul verificării registrului de evidență a testamentelor deținut de Ministerul Justiției, pe perioada 01.01.2003 - 29.03.2010, s-a constatat, că este înregistrat testament din numele lui Breahno Afanasi cu nr. 7341 din 03.12.2004, înregistrat în registrul electronic la 01.05.2006, la notarul Isiumbeli Elena, nu este modificat, revocat, sau anulat (f.d. 172 vol. I) și alte materiale ale dosarului.

Astfel, se constată că în cauză s-au stabilit toate elementele componente ale infracțiunii, inclusiv vinovăția inculpatului, după cum rezultă din decizia instanței de apel, care s-a pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și și-a motivat concluzia prin cumulumul de probe pertinente, concludente și utile, administrate pe parcursul judecării cauzei și ulterior apreciate în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, în mod obiectiv.

Cu privire la declarațiile inculpatului Breahnă Serghei precum că el nu a cunoscut că tatăl lui Breahno Afanasi a lăsat testament nepotului său Morari Vladislav și nu a luat de la ultimul testamentul sub pretextul de a perfecta documente la ÎMGFL și de a primi pensia tatălui, instanța de judecată le apreciază critic și le consideră ca tendința acestuia de a se eschiva de răspundere, deoarece acestea se combat prin probele cercetate din materialele cauzei.

Cît privește argumentele invocate de recurent referitor la existența raporturilor cu caracter civil și urmează a fi soluționate de către instanța de drept civil, Colegiul lărgit le respinge ca fiind nefondate.

Or, instanța de apel corect a concluzionat că, delimitarea escrocheriei, de încălcarea normelor de drept civil, urmează a fi percepută corect, luând în considerație două aspecte de maximă importanță și anume atitudinea făptuitorului prin intenție directă și prin scop de profit a bunului; avertea a fost dobândită de la victimă și infractorul are o posibilitate reală de a o folosi sau dispune de ea la dorința sa.

Sub acest aspect, instanța de recurs analizând materialele cauzei și anume declarația părții vătămate, a martorilor, constată că inculpatul cunoștea despre faptul că nepotul său Morari Vladislav, a intrat în posesia apartamentului în baza testamentului lăsat de tatăl său Breahno Afanasi, însă a ascuns acest fapt de la notarul Zara Corina, ultima eliberându-i certificat de moștenitor legal.

Intenția inculpatului de a sustrage prin înșelăciune apartamentul nominalizat de la partea vătămată Morari Vladislav, care a intrat în posesia acestuia, având testament din numele proprietarului Breahno Afanasi se confirmă și prin faptul, că la 09.04.2008 în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 1425 din 09.04.2008, înregistrat la OCT Chișinău la 10.04.2008, inculpatul a înstrăinat fictiv, apartamentul nominalizat cunoștinței sale Romanenea Elena, cetățeană a Federației Ruse, care în aceeași zi i-a eliberat lui Breahnă Serghei procură generală cu dreptul de a efectua tot tipul de tranzacții, inclusiv și de vânzare a apartamentului nr. 14 amplasat pe str. Chimiștilor 9, or. Durlăști, mun. Chișinău.

Acel fapt, că tranzacția de vânzare-cumpărare nominalizată a avut un caracter fictiv, fără a produce efecte juridice, cu scopul de a scăpa de locatarii apartamentului, a fost confirmată în cadrul ședinței de judecată de martorul Romanenea Elena și de însăși inculpatul Breahnă Serghei, ceia ce confirmă, că inculpatul cunoștea despre

existență testamentului pe numele lui Morari Vladislav și a intenționat să-l lipsească de bunul succesoral în posesia căruia a intrat, cunoscând, că în caz de existență a moștenitorilor testamentari, moștenitorii legali nu pot fi chemați la succesiune, după cum prevede art. 1499 Cod civil.

Astfel, a fost stabilit cu certitudine, că în rezultatul acțiunilor ilegale ale inculpatului Breahnă Serghei lui Morari Vladislav i-a fost cauzat un prejudiciu material în proporții deosebit de mari în sumă de 141 665 lei - costul apartamentului, conform certificatului eliberat de OCT Chișinău ÎS "Cadastru,, la data de 31.03.2008 (f.d. 199, vol. 1).

La fel, este de menționat faptul că limita între un acord civil și o componentă de infracțiune este latura subiectivă, care în cadrul relațiilor civile este caracterizată prin buna-credință a părților, iar în cazul escrocheriei este caracterizată prin abuz de încredere și înșelăciune, ori din declarațiile martorului notarul Corina Zara, fiind audiată în instanța de fond, declarațiile cărei au fost verificate în instanța de apel, a declarat că Breahnă Serghei i-a spus că nimeni nu pretinde la apartament, deși era obligat să comunice dacă mai sunt și alți moștenitori. În baza de date a Ministerului Justiției nu a fost înregistrat careva testament din numele defunctului Breahno Afanasi. Astfel de cazuri, erori se mai întâmplă.

Prin urmare, este prezentă cu certitudine *latura subiectivă* a componentei de escrocherie, concretizată prin intenție directă, or, potrivit pct. 15 al Hotărârii explicative a Plenului Curții Supreme de Justiție „Cu privire la practica judiciară despre sustragerea bunurilor” nr. 23 din 28.06.2004, la aliniatul trei, este indicat prin ce modalități se poate contura intenția făptuitorului de a dobândi ilicit bunurile altor persoane prin înșelăciune: „situația financiară extrem de neprielnică a persoanei, care-și asumă angajamentul, la momentul încheierii tranzacției; lipsa de fundamentare economică și caracterul nerealizabil al angajamentului asumat; lipsa unei activități aducătoare de beneficii, necesare onorării angajamentului; achitarea veniturilor către primii deponenți din contul banilor depuși de deponenții ulteriori; prezentarea, la încheierea tranzacției, a unor documente false; încheierea tranzacției în numele unei persoane juridice inexistente sau înregistrate pe numele unei persoane de care se folosește o altă persoană pentru a-și atinge interesele etc.”

La caz, instanța de recurs apreciază ca fiind corecte concluziile instanței de apel referitor la modalitățile de manifestare a înșelăciunii, ca fiind unul din elementele obligatorii ale laturii obiective a escrocheriei, care poate fi realizată prin prezentarea unor date false sau prin ascunderea unor informații a căror anunțare era obligatorie – circumstanțe care s-au constatat a fi prezente în speța în cauză.

Așadar, versiunea recurentului ce vizează caracterul civil al cauzei nu poate fi reținută ca fondată de către Colegiul lărgit, reieșind din analiza cauzei sub aspect material, dar și cu reținerea probelor administrate și cercetare multilateral din punct de vedere al concludenței, utilității și coroborării lor, care confirmă caracterul penal al faptei dar și vinovăția inculpatului în comiterea faptei imputate.

Totodată, Colegiul lărgit constată că motivele invocate în recursul ordinar, au constituit anterior obiect de examinare, iar instanța apel, corect le-a apreciat și a adoptat soluția expusă în pct. 4 al prezentei decizii.

Lecturînd textul deciziei instanței de apel, se observă că aceasta a oferit răspunsuri la toate motivele apelului apărătorului, iar decizia contestată cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea și admiterea

acestora, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală.

Prin urmare, argumentele recurentului, precum că acesta nu a comis infracțiunea pentru care a fost condamnat, sunt neîntemeiate și contravin materialelor din dosar, iar nerecunoașterea vinovăției de către inculpat urmează a fi apreciată drept o modalitate de exercitare a dreptului la apărare, inculpatul urmărind scopul de a se eschiva de la răspunderea penală.

Colegiul lărgit constată că acțiunilor lui Breahnă Serghei li s-a dat o apreciere și încadrare juridică corectă, iar măsura de pedeapsă acestuia i s-a stabilit cu respectarea prevederilor art. 61, 75 Cod penal, ținându-se seama de gradul prejudiciabil al faptelor comise, de persoana celui vinovat, de toate circumstanțele cauzei, care agravează ori atenuază răspunderea, fiindu-i numită o pedeapsă în limitele sancțiunii normei penale în baza căreia a fost declarat vinovat, iar temeieri de a interveni în hotărîrea judecătorească în această parte la fel nu s-au stabilit.

Astfel, Colegiul lărgit conchide că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise la art.414-419 Cod de procedură penală și a pronunțat o hotărîre legală și întemeiată, iar temeieri legal pentru admiterea recursului ordinar declarat de avocatul Dudulica Liubomir în numele inculpatului Breahnă Serghei nu există și, potrivit legii, se impune respingerea lui ca inadmisibil, cu menținerea hotărîrii atacate.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DISPUNE:

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de avocatul Dudulica Liubomir în numele inculpatului Breahnă Serghei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 ianuarie 2015, în cauza penală în privința lui *Breahnă Serghei Afanasi*, cu menținerea hotărîrii atacate.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțarea integrală la 07 iulie 2015.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Ion Guzun

Elena Covalenco

Liliana Catan

Iurie Diaconu